

Asia: VN/23943/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Lausunto

5 c § Toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustaminen

Ympäristöministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa otsikkoasiassa. Luonnoksessa ehdotetaan täsmennettäväksi eräiltä osin jätteen haltijan ja kunnan vastuuta jätteistä sekä laajennettavaksi paperituotteita koskevaa tuottajavastuuta. Lisäksi säädettäisiin eräiden toisessa ETA-maassa tehtyjen päätösten tunnustamisesta Suomessa. Oikeusministeriö on tarkastellut luonnosta ainoastaan lausunnossa käsitellyin osin.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 c § toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustamisesta. Pykälän ensimmäisen momentin mukaan toisesta ETA-valtiosta tuotava aine ei ole Suomessa jätettä, jos jätteeksi luokittelun päättymisestä on tuossa valtiossa tehty ”viranomaisen päätös tai jätteeksi luokittelun päätyminen on seurausta muusta menettelytavasta”. Vastaava muotoilu on omaksuttu momentin toiseen virkkeeseen (”viranomaispäätöstä tai muuta menettelytapaa”). Ehdotettu säännös on huomattavan epätasällinen ja sitä tuleeikin jatkovalmistelussa selkeyttää. Menettelytapa käsitteenä viittaa pikemminkin asian käsittelyyn kuin sen lopputulokseen, jota tässä yhteydessä vaikutetaan haettavan rinnastettaessa menettelytapa hallintopäätökseen. Esitysluonnoksen perusteluista ei myöskään ilmene, että EU-lainsäädäntö edellyttäisi po. epämääräiseksi katsottavan käsitteen käyttöä.

Pykälän toisen momentin mukaan toimivaltainen viranomainen voi poiketen siitä, mitä ensimmäisessä momentissa on säädetty, katsoa, että aine tai esine on jätettä tiettyjen edellytysten täytyessä. Säännöksen mukaan viranomaisen on tällöin tehtäväasiasta hallintopäätös. Oikeusministeriö painottaa, että laissa ei tule säätää siitä, milloin viranomaisen on tehtävä hallintopäätös, vaan tämä määrittyy perustuslain, hallintolain ja yleisten hallintoasiaa koskevien periaatteiden mukaisesti. Momentin viimeinen virke tulee siten jatkovalmistelussa poistaa.

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

-

35 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

-

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

-

Siirtymäsäännös

-

Muuta huomioitavaa

Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -otsikon alla todetaan: ”Ehdotuksella ei ole perusoikeusvaikutuksia.” Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esityksessä on arvioitava esityksen suhdetta perustuslakiin kokonaisuudessaan, ei ainoastaan perustuslain perusoikeuksia koskevaan lukuun (luku 2 Perusoikeudet), kuten kunnallinen itsehallinto. Luonnoksessa olevaa arviointia on siten täydennettävä.

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Färkkilä Heini
Oikeusministeriö